

Dokumentation og forskning

august 2011 - januar 2012

Hanne Mette Ochsner Ridder ph.d., professor mso ved Musikterapiuddannelsen og Doctoral Programme in Music Therapy, Aalborg Universitet. Kontakt: hanne@hum.aau.dk

Specialeafhandlinger i musikterapi

I foråret forsvarede 9 studerende deres kandidatspeciale ved musikterapiuddannelsen, og siden har yderligere 3 bestået deres kandidateksamen:

Signe Damsgaard: *Indre kamp på metaforisk slagmark: Et single casestudium omhandlende symboliseringsprocesser i musikterapi med en patient med hoveddiagnosen paranoid skizofreni.*

Ditte Lindholm: *Mentalisering og musikterapi med utsatte familier. Et kvalitativt casestudie med mor og barn.*

Lene H. Madsen: *Genhør med musik. Kvalitativ empirisk pilotundersøgelse af oplevelser aktiveret i forbindelse med at genhøre betydningsfuld musik.*

Alle kandidatspecialer fra musikterapi er tilgængelige på nettet via AAUs hjemmeside på adressen <http://projekter.aau.dk> (eller www.musikterapi-uddannelse.aau.dk/Fagbeskrivelser/10.+semester/), bortset fra enkelte som indeholder fortroligt casemateriale.

Danske kandidater, fra venstre: Aase Hyldgaard Larsen, Ulla Ladegaard, Mai Elena Song Thorsen, Anne Rauff Larsen, Ursula Skou & Gitte Daasbjerg Christensen.

Spanske kandidater (billede t.h.), fra venstre: Maria Peralta Fernández, Nazaret F. Gómez Roca.

Nyt fra Forskerprogrammet i musikterapi

Der er i januar 2012 tilknyttet 24 ph.d.-studerende fra 12 forskellige lande ved Forskerprogrammet i musikterapi samt 2 ph.d.-studerende fra psykologiuddannelsen ved AAU. Professor **Christian Gold**, som vejleder 4 af programmets ph.d.-studerende og har sin ekspertise inden for kvantitativ forskning, statistik og Cochrane-reviews, er blevet tilknyttet forskerprogrammet som adjungeret professor. **Tali Gottfried** fra Israel startede som ph.d.-studerende i november 2011 og forsker i hvordan forældre til børn, som har diagnoser inden for det autistiske spektrum, oplever virkningen af musik og musikterapi på social interaktion og kommunikation. Forskerprogrammet kan nu bryste sig af at have udklækket hele 25 ph.d.-studerende. De første to i 1998, og de sidste tre i 2011. De 3 ph.d.-studerende fra henholdsvis Sverige, North Carolina og Island forsvarede deres afhandlinger i november:

Märith Bergström-Isacsson: Music and Vibroacoustic Stimulation in People with Rett Syndrome – A Neurophysiological Study.

Meody Schwantes: Music Therapy's Effects on Mexican Migrant Farmworkers' Levels of Depression, Anxiety and Social Isolation: A Mixed Methods Randomized Control Trial Utilizing Participatory Action Research.

Valgerdur Jónsdóttir: Music-caring within the framework of early intervention. The lived experience of a group of mothers of young children with special needs, participating in a music therapy group.

Midtvejs i efterårets ph.d.-kursus blev der afholdt et mindeseminar om musikterapiprofessor **Tony Wigram**, med gæstetalere fra hele verden samt taler/bidrag af kolleger fra AAU, herunder dekan **Lone Dirckinck-Holmfeld** og institutleder **Christian Jantzen**. Mange af talerne findes i nedskrevet form i Voices. Herudover er der i bl.a. *Nordic Journal of Music Therapy, Approaches* og *Tidsskriftet Dansk Musikterapi* skrevet mindeord eller artikler om Tony Wigram.

(In Memory of Tony Wigram (1953-2011) *Voices. A World Forum for Music Therapy*, 11 (3), Special Section, www.voices.no/; A Tribute to Tony Wigram : 13 August 1953-24 June 2011. *Approaches. Music therapy and special education*, 3(2), s. 62-64.; Tony Wigram. *Tidsskriftet Dansk Musikterapi*, 8 (2), s.3-11).

Anerkendelse og forskningsbevillinger til musikterapi

Det norske forskningsråd har i 2010 og 2011 lavet en grundig evaluering af norske forskningsmiljøer, der er relateret til sundhedsområdet, dvs forskning indenfor biologi, medicin og sundhed som gennemføres på universiteter, hospitaler, University Colleges, m.m. I deres vurdering af de enkelte forskningsmiljøer har forskningsrådet ikke kun kigget på kvaliteten af forskningen, men desuden på sammensætningen af forskningsgruppen i hft alder, køn, nationalitet, uddannelse, forskningspubliceringer (hvor mange og hvor de er publiceret) og hvilke øvrige aktiviteter der er i gruppen. Hver forskningsgruppe fik en karakter fra Weak, Fair, Good, Very good til Excellent. En af de forskningsgrupper, der blev evalueret var GAMUT. I 2006 flyttede den tidligere norske musikterapiuddannelse ved Sandane til Bergen og blev tilknyttet Bergen Universitet. Således blev *The Grieg Academy Music Therapy Research Centre* (GAMUT) oprettet hvor der pt arbejder 14 forskere: to professorer, fire lektorer, to post-docs, fire ph.d.-studerende og to forskningsassisterenter. GAMUT står for udgivelsen af *Nordic Journal of Music Therapy* og *Voices: A World Forum for Music Therapy*. På trods af at GAMUT kun har eksisteret siden 2006 fik de den flotte vurdering *Very good*. Forskningsmiljøet blev vurderet til at være i den internationale frontlinje, og blev rådet til at fortsætte med at kombinere kvalitative og kvantitative metoder, og udføre formelle kliniske forskningsundersøgelser.

(Evaluation of biology, medicine and health research in Norway (2011) *The Research Council of Norway*. Kan downloades fra www.forskningsradet.no/publikasjoner).

Ikke nok med denne succes – eller måske netop pga successen – har professor **Christian Gold** og GAMUT fået en bevilling på 15 million norske kroner til et projekt om musikterapi med børn med autismespektrum-forstyrrelser, det såkaldte TIME-a projekt. Projektet samarbejder med forskere verden over, bl.a. med ph.d. og lektor **Ulla Holck** fra Aalborg Universitet samt med **Monika Geretsegger**, der som ph.d.-studerende ved AAU er i færd med at indsamle data til den første pilot-undersøgelse. Den protokol, hun anvender i sin forskning, skal danne model for den kommende TIME-a-forskning.

(Geretsegger, Holck & Gold (2012) Randomised controlled Trial of Improvisational Music therapy's Effectiveness for children with Autism spectrum disorders (TIME-A): Study protocol. *BMC Pediatrics* 2012, 12:2, doi:10.1186/1471-2431-12-2).

Flere successer: I Danmark er der bevilget sammenlagt 1 million kroner fra Kræftens Bekæmpelse og Børne-Cancerfonden til et projekt med

musikfortællinger til kræftramte børn. Ph.d.-studerende **Ilan Sanfi** står for forskningen som hovedsageligt skal foregå på Skejby Sygehus. Ph.d.-studerende **Margareta Wärja** har modtaget en forskningsbevilling på 400.000 svenske kroner fra den svenske fond Ekhaga-Stiftelsen til en randomiseret, kontrolleret undersøgelse af musiklyningsbaseret terapi til kvinder med gynækologisk cancer.

Effekt-undersøgelser

Det blev nævnt i det foregående afsnit at Geretsegger, Holck & Gold (2012) havde fået deres forskningsprotokol publiceret i et internationalt anerkendt tidsskrift. En lignende ambitiøs protokol er publiceret i *Journal of Advanced Nursing*. Protokollen er en randomiseret kontrolleret undersøgelse af 200 unge mellem 8-16 år som er diagnosticeret med adfærds- og følelsesmæssige problemer og er tilknyttet seks forskellige irlske behandlingscentre. Halvdelen af de unge vil efter lodtrækningsprincipper få tilbuddt 12 individuelle musikterapisessioner som udføres af en musikterapeut fra den irlske musikterapiorganisation. Forskningen gennemføres med en bevilling fra *The Big Lottery Fund*.

(Porter, S., Holmes, V., McLaughlin, K., Lynn, F., Cardwell, C., Braiden, H.J., Doran, J. & Rogan, S. (2012) Music in mind, a randomized controlled trial of music therapy for young people with behavioural and emotional problems: study protocol. *Journal of Advanced Nursing*, doi: 10.1111/j.1365-2648.2011.05936.x)

En hollandsk meta-analyse af forskningslitteraturen bekræfter at musikbaseret bevægelsestherapi har en effekt i forhold til at genoptræning af gangfunktion hos mennesker med Parkinsons sygdom. Forklaringen er at musikken på en naturlig måde kombinerer kognitive strategier for bevægelse, cueing-teknikker, balanceøvelser og fysisk aktivitet, samtidig med at der fokuseres på glæden ved at bevæge sig til musik fremfor at have fokus på patientens bevægelseshandicap.

(Dreu, M.J., van der Wilk, A.S.D., Poppe, E., Kwakkel, G. & van Wegen, E.E.H. (2012) Rehabilitation, exercise therapy and music in patients with Parkinson's disease: a meta-analysis of the effects of music-based movement therapy on walking ability, balance and quality of life. *Parkinsonism and Related Disorders*, 18 (S1), 114-119.)

Andet

Som optakt til den 4. europæiske konference om 'Public Health' i København, arrangeret af European Public Health Association (EUPHA), blev der 9. November afholdt en pre-konference om musik og 'Public Health'. Denne dagskonference blev arrangeret af **Lars Ole Bonde** fra AAU og med en række internationale foredragsholdere. **Susanne Hanser** fra Boston fortalte om forskning i musik, musikterapi og sundhed. **Raymond MacDonald** fra Glasgow Universitet gav eksempler og baggrundsmateriale om improvisation, identitet og sundhed, og endelig fortalte **Stephen Clift** fra UK om sang som en helseressource. Herudover var der foredrag fra forskningsmiljøerne i Finland, Sverige, Norge og Danmark. En kort rapport vil blive publiceret i næste udgave af Danish Yearbook of Musicology.

Cand.mag. i musikterapi, **Lise Høy Laursen**, og konservatorieuddannet sanger og musikpædagog, **Maria Blum Bertelsen**, har udgivet en bog hvor de beskriver hvordan musik kan indgå i aktiviteter og pleje med demensramte. Med bogen følger en DVD der viser eksempler på 'gang til sang', hvordan musik animerer til bevægelse, fællessang, dans og spil på instrumenter.

(Laursen, L.H., Bertelsen, M.B. (2011) *Musik i øjeblikket – en håndbog om musik i ældreplejen*. Frederiksberg: Unitas Forlag. Se link til omtale og interview på <http://www.musikterapiuddannelse.aau.dk/Nyheder/>. Se også Åse Hyldgaards boganmeldelse i dette tidsskrift).

Herudover er der i Fysioterapeuten en artikel om erfaringer med musikterapi og en særlig form for neurofysiologisk behandling der integrerer kropsarbejde og kommunikation.

(Holm, T.R. & Halskov, H. (2011) Kombinationen af musikterapi og Castillo Morales-terapi havde god effekt til barn med udviklingsforstyrrelse. Fysioterapeuten, 93(13), s. 18).